

Som det fremgår af målingen, er der stor folkelig modstand mod at optage Tyrkiet i EU. Selv blandt de mest EU-venlige partier er der større modstand, end der er opbakning. 47 pct. af Det Radikale Venstres vælgere er således imod, mens 46 pct. er for. I alt siger 53 pct. af de adspurgte, at de er imod tyrkisk optagelse. Hvis vælgerne i forbindelse med en sådan meningsmåling blev oplyst om prisen for tyrkisk medlemskab samt konsekvenserne for skatteopkrævnningen i Danmark eller kvaliteten af velfærdsydelse, ville endnu flere formentlig være betænkelige ved at optage Tyrkiet som medlem af EU.

Der er i september 2004 foretaget en ny meningsmåling, denne gang af Rambøll Management for Jyllands-Posten. Denne måling viser en mindst lige så stærk modstand mod tyrkisk medlemskab af EU, idet kun 31 pct. af de adspurgte – mod 38 pct. i den førnævnte undersøgelse – går ind for medlemskab. Modstanderne udgør i den nye undersøgelse 49 pct. mod 53 pct., mens ved ikke-procenten er øget fra 9 pct. til 20 pct. Inden for oppositionspartierne S, RV, SF, KD og EL er der i den nye undersøgelse 48 pct. modstandere og kun 36 pct. tilhængere, mens der blandt regeringspartierne og Dansk Folkepartis vælgere er målt 61 pct. modstandere og blot 27 pct. tilhængere af tyrkisk medlemskab. Der er så vidt vides ikke gennemført målinger, der har vist enten dødt løb mellem tilhængere og modstandere eller flertal af tilhængere. Modstanden må således siges at være massiv, og det er den i øvrigt også i andre EU-lande.

Spørgsmålet om Tyrkiets medlemskab af EU er således en sag, der rummer uhyre meget konfliktstof. Ved den debat, der nødvendigvis må føres af danske politikere i det danske Folketing, er det en nyttig basisviden, at befolkningens flertal er imod tanken om, at Tyrkiet skal kunne indtræde i EU. Forslagsstillerne mener, at politikerne vil stå sig ved at lytte til befolkningen.

Politiske udtalelser m.v.

En lang række politikere har udtalt skepsis over for optagelse af Tyrkiet som EU-medlem. På det seneste har også en række fremtrædende embedsmænd advaret mod at optage Tyrkiet, herunder kommissæren for det indre marked, Frits Bolkestein, samt kommissæren for fiskeri og landbrug, Franz Fischler.

Som eksempler på politiske udtalelser kan nævnes tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen, der til Politiken den 15. marts 2004 udtalte: »Der kommer til at gå mere end én generation, før vi ser dem som medlemmer af EU. Tyrkiet har stadig alvorlige problemer med menneskerettigheder og med deres retssystem.

Vi står over for en ret lang årrække, før de problemer er løst.«

Den udtalelse foranledigede en del debat, hvorfor Poul Nyrup Rasmussen i en række læserbrev uddybede sin holdning, således i et læserbrev i Jyllands-Posten den 19. marts 2004, hvoraf det fremgik: »I 1999 var jeg med til at give Tyrkiet status som kandidatland på topmødet i Helsinki. Den beslutning vedstår jeg fuldt og helt. Det perspektiv er stadig vigtigt. Men jeg har ikke tilrådet at give Tyrkiet en vurderingsdato og evt. forhandlingsstart allerede i år. Der er en meget afgørende forskel på at få status som kandidatland til EU og det, at EU og et land går i gang med reelle optagelsesforhandlinger. Lad os dog erkende fakta: Tyrkiet er ikke klar. Derfor har jeg sagt, at der kommer til at gå mange år, før vi ser det som fuldgyldigt medlem af EU. Tyrkiet har stadig alvorlige problemer med menneskerettigheder, med ligestilling mellem mænd og kvinder, med sit retssystem, med samfundsøkonomien, forholdet mellem demokratiet og militæret. Og vi står over for en ret lang årrække, før de problemer er løst. Tyrkiets situation understreger, at vi i mange år har været for optaget af, hvem der er medlem eller ikke medlem af EU. Vi skal ikke skubbe Tyrkiet fra os. I de kommende år må vi i stedet udvikle regionale samarbejder med de arabiske lande ved Middelhavet mere. Om handel, indvandring, socialt og økonomisk samarbejde. Vi skal gøre noget for landene omkring os i stedet for kun at tænke på at fare derudad med en videre udvidelse.«

Den tidligere statsminister bekræftede sine holdninger flere gange under den seneste valgkamp til Europa-Parlamentet, hvor han i et svar til MEP Mogens Camre om sine holdninger til tyrkisk medlemskab skrev: »Tyrkiet kan godt blive medlem en dag, men der er ingen forhåndsgaranti herfor – og det vil i givet fald tage mange, mange år, og det vil i så fald være et helt andet moderne Tyrkiet, end det vi kender i dag.«

Tidligere indenrigsminister Karen Jespersen har også talt imod tyrkisk medlemskab. I et svar på et læserbrev i Politiken den 29. maj 2004 skriver hun, at en konsekvens af tyrkisk medlemskab vil være stigende indvandring fra Tyrkiet pga. reglerne for arbejdskraftens frie bevægelighed, samt at reglerne for familiesammenføring ikke længere vil være gældende for tyrkere. Hun advarer endvidere mod de økonomiske omkostninger ved en sådan indvandring: »Hidtil har indvandringen ikke styrket, men trukket fra samfundsøkonomien. Velfærdskommissionen peger på, at hvis indvandringen skulle løse de kommende årtiers økonomiske problemer, skulle indvandrerne have samme kvalifikationer som danskerne, og de skulle